נקוט דרב ביבי ביבי · דאמר רב אין הלכה כרבי מונא שאמר שאומר לרבים וכן הלכה דאין נדרין מחזור לרבים כרב בתיסרי דאמר כן ורבי יוחנן קאי כוותיה בפרק בתרא דר"ה (דף נ: ושם) דאמר שאם שמע תקע תקיעות בתשע שעות ביום יצא ומסיים התם תניא נמי הכי ומייתי לה ופריך והא אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק שאם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לרבים ומשני הא דידיה הא דרביה ומדתניא כוותיה שמע מינה הלכתא כוותיה ומכאן סומך ר"י כשעומד בתפלת ויניב שממתין עד שיאמר עם הצבור קדושה וברכו ואמן יהא שמיה רבא: **שקידש** אחיו את אחותה· דווקא קידש אומרים לו המתן מלשאת דכיון דאינה עדיין אצל אדרוסה גרשה אשתה אחות זקוקתו אבל אם נשאה אשתו גמורה היא ואין צריך להמתין דהא פקע זיקה לגמרי ודווקא קידש אחר נפילה אבל קודם נפילה אצל היתה אחות זקוקתו בשעת הקדושין אין אומרים לו המתן שהרי אצל היתה שוב זיקה משולש ומעמא דר' יהודה משום דסבר יש זיקה: **תפלין** אינן צריכין שרטוט· פירש ר"ת דכן הלכה: ***קנקנתום** מרתא דאשכפי· פירש הקונטרס ארמיניט"א וקשיא דא"כ יהא אסור להטיל ארמיל"ע לתוך הדיו אצל ש"מ דקנקנתום לא הוי ארמיל"ע דהכי נמי משמע התם* דמפרש טעמא דקנקנתום אסור משום דכתיב (במדבר ה) וכתב ומחה גבי סוטה כתב שיכול למחות ודיו שיש בו קנקנתום אינו יכול למחות וא"כ ש"מ דקנקנתום אינו ארמיל"ע שהרי אינו ארמיל"ע לתוך הדיו שלנו ואפ"ה מחקינן ליה שפיר וגרלה כדפי' רש"ס כפירוכין (דף יג. ושם) דקנקנתום היינו ויטריול"ו ונהי דאמרינן התם שהיא ירוקה מ"מ י"ל שמשתרת כשמוחקים אותה הלק הדק:

דיפתרא

סירוסין למפרע כמו סרס את המקרא ודרשהו וכן יצא מאותך לא מסורס (נדה דף כח.): **דמייש ליפידאס** · במקום שהיחיד מחמיר ורבים מקילין: **שומרת יבם** · מנפה ליבמה ומלוה בגדול ליבם, בא אחד מן האחין וקידש את אחותה של יבמה אחר שנפלה תורה אור היבמה לפניהן: **לופרים לו סמכן** · מלכוגסה: **עד שיעשה אפיך פגדול מעשה** · ביבמתו: אם נתנן אם ליבם, אכל בעוד היבמה לפני־כולן לתנן לו ליבם הרי היא לבל אחד בתשעו על ידי ציקה יבום ואסור באחותה משום אחות אשה דקסבר יש זיקה אפי' בחרי וכל שכן בחד, ופליגי רבנן עליה ואמרי הואיל ושני אחים הן אין זיקתו מיוחדת להיות מוטלת על אחד מהן להיות כאחותו ומותר באחותה: **פשמיע** · דילג בה הסופר פסוק אחד וקראן הקורא: **למתורגמן** **שמתרגם** · על פה: **חיר** · עד: **אסדורי מגרא** · דבר הבא מבינת הלב: **דקא מסדר אפוקא** · על פה וכתב ליה וקתני יצא ע"י קריאת אותו סידור: **הלכה כדברי הסופר** **כולה** · צריך לקרות ופליגי בה תנאי במתני' מהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו רבי מאיר אומר כולה ר' יהודה אומר מאיר יהודי: **דמנחא מגילה קמיה** · ומעתיק ממנה: **מסייע ליה לרבה** · מתני' דקתני יצא ולינא לאותה אלא במעתיק מן הכתב מסייע ליה לרבה: **דלמא דאיתרמי ליה** · לעולם מותר לכתוב בלא העתק, ומתני' דאתרמי ליה מגילה ומעתיק ממנה, ולינצריך לאתמיין הרי מגילה דמעתיק מנה אם קיון לבו יצא: **סתפיק עיניך בו ולינגו** · אם תכפול עיניך ממנה הרי היא משתכחת ממך כהרף עין: **דבי כר מבו** · מוכר תפילין הוה כדאמרינן בבבא מציעא (דף כט:) תפילין דבי כר חבו שכיחי: **וסלכתא כו'** · כך הלכה למשה מסיני: **מיגרס גריסין** · שנורות בפי הכל: **ממא** · *זרגיך בלשון קודש אורפומניט"א בלעז: **מקרפא** · נכנע אדום שנודעין בו תריסין: **קומא** · שרף אילן מרתא

נוסח מה תנאים בדין קריאת המגילה בסירוגין

מהרנ"ה ל' לשונות בפסיקתא על רב ושמואל לגבי קריאה בסירוגין

נוסח מגילה מאותיות מלוטטות

נוסח ב' דוגאות שמ"ב לקרא את המגילה בסדר ולא לחזור על פסוקים אחר כך שלא קראו מלאט

מהרנ"ה שלבי בירור בקיאו דקתני "היה כותבה דוגמה..."

נוסח כתיבת ספר שלא מן הכתב (כותב על פה)

סירוסין לא יצא ר' מונא אומר משום רבי יהודה אף בסירוגין אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש אמר רב יוסף הלכה כר' מונא שאמר משום ר' יהודה, א"ל אביי לרב יוסף כדי לגמור את כולה מהיכא דקאי לסיפא או דלמא מרישא לסיפא? א"ל מרישא לסיפא דא"כ *נתת דבריך לשיעורין אמר ר' אבא א"ר ירמיה בר אבא אמר רב הלכה כרבי מונא ושמואל אמר *אין הלכה כרבי מונא, בסורא מתנו הכי, בפומבדיתא מתנו הכי אמר רב כהנא אמר רב הלכה כרבי מונא ושמואל אמר אין הלכה כר' מונא רב ביבי מתני איפכא רב אמר אין הלכה כר' מונא ושמואל אמר הלכה כר' מונא, אמר רב יוסף נקוט ביבי בידך *דשמואל הוא דחייש ליחידאה דתנן *שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה משום ר' יהודה בן בתירה אמרו אומרים לו המתן עד שיעשה אחיך הגדול מעשה אמר שמואל הלכה כר' יהודה בן בתירה, ת"ר השמיט בה ספר אותיות או פסוקין וקראן הקורא [א] במתורגמן המתרגם יצא מיתיבי היו בה אותיות מטושטשות או מקורעות: אם רשומן גיבר בשרה, ואם לאו פסולה הלא קשיא הא בכולה הא במקצתה ת"ר *השמיט בה הקורא פסוק אחד לא יאמר אקרא את כולה ואח"כ אקרא אותו פסוק אלא קורא מאותו פסוק ואילך. נתנם לבית הכנסת ומצא צבור שקראו חציה לא יאמר אקרא חציה עם הצבור ואח"כ אקרא חציה אלא קורא אותה מתחילתה ועד סופה: מתנמנם יצא וכו': היכי דמי *מתנמנם? אמר רב אשי נים ולא נים *) תיר ולא תיר דקרו ליה ועני ולא ידע לאהדורי סברא וכי מדכרו ליה מידכר: היה כותבה ומגיהה אם כוון לבו יצא וכו': היכי דמי? אם דקא מסדר פסוקא פסוקא וכתב לה, כי כוון לבו מאי הוי, על פה הוא אלא דכתב פסוקא פסוקא וקרי ליה, ומי יצא והאמר *רבי חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הלכה כדברי האומר כולה, ואפי' למ"ד *מאיש יהודי צריכה שתהא כתובה כולה אלא דמנחה מגילה קמיה וקרי לה מינה פסוקא פסוקא וכתב לה, לימא מסייע ליה לרבה בר בר חנה דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן *אסור לכתוב אות אחת *שלא מן הכתב? דלמא דאתרמי ליה אתרמוי. גופא אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן אסור לכתוב אות אחת שלא מן הכתב מיתיבי *אמר רשב"א מעשה בר' מאיר *שהלך לעבר שנה **) בעסיא ולא היה שם מגילה וכתבה מלבו וקראה? א"ר אבהו *שאני רבי מאיר דמיקיים ביה *ועפעפיך יישרו נגדך, אמר ליה רמי בר חמא לרבי ירמיה מדפתי מאי ועפעפיך יישרו נגדך אמר לו אלו דברי תורה דכתיב בהו *התעיף עיניך בו ואיננו, ואפילו הכי מיושרין הן, אצל ר' מאיר, רב חסדא אשכחיה לרב חננאל דהוה כתב ספרים שלא מן הכתב, אמר ליה ראויה כל התורה כולה ליכתב על פיך אלא כך אמרו חכמים *אסור לכתוב אות אחת שלא מן הכתב, מדקאמר כל התורה כולה ראויה שתיכתב על פיך מכלל דמיושרין הן אצלו - והא רבי מאיר כתב? שעת הדחק שאני. אביי שרא לדבי בר *חבו למיכתב תפלין ומזוזות שלא מן הכתב, כמאן? כי האי תנא דתניא ר' ירמיה אומר משום רבינו *תפלין ומזוזות נכתבות שלא מן הכתב ואין צריכות שרטוט והלכתא תפלין אין צריכין שרטוט *מזוזות צריכין שרטוט, אידי ואידי נכתבות שלא מן הכתב, מ"ט מיגרס גריסין: היתה כתובה בסם כו': *סם-סמא, סקרא-אמר רבה בר בר חנה סקרתא שמה, קומא-קומא קנקנתום

*) מאי דל"ל סירוסין סירוסלמי תדא פרא תדא אחד זוגתו אחד כגון וכו' וכ"ה סירוסלמי שם כהך לשנא דרבינו מפרש דפרא תדא סייגו זוגתי אחד. **) מאי ל"ל אם שמיע וקרא וכו' הגהות הגר"א

גליון הש"ס

גמרא עד שיעשה אחיך הגדול· דמתניתין דף מא איתו ואתא ממתניתין דאיתא כן ומיין כתוי"ט שם: שם שהלך לעבר שנה· עיין יומא קטו ע"א תוד"ס אמר ר"ש· שיין מ"ר בלאלים ס"ס ל"ז שאיתן שאמי מגילות שבתי גנו בלאלוטה וקיים סבריה:

[א] גם' כמתורגמן המתרגם· נ"ב לפרש"י כל זה שפת יתר טוא אבל בפירוש טוא שקראן בלשון תרגום לפי שבין רבינין בתרגום בעל פה וקמ"ל דאף למכיר לשורים יוצא בלעז וקמ"ל אף שקרא בכ' לשונות יצא דהא לקרות כולה ואף המיעוט מעכב מדקאמר (לעיל ע"מ) אמנו אמן כו' וכ"ה לגרא"ה בפירוש ס"ל בירוסלמי ומ"ש בירוסלמי מי שיודע גם אשורית אין יוצא בלעז סייגו אם כתובה אשורית דלא בגמ' דיקן וקי"ל בגמ' דיקן דבזה אף לעזו לא יצא מ"מ בפעמא דמתני' דקאמר והלעזו כו' ובגמ' דפריך והא לא ידע כו' ופעמא דירוסלמי מעמא כדברי הרמב"ן דלא יצא אלא בלעזו דוקא וכאן בגמרא כפי כיסי דיקא בעל פה אלא ש"ל דגמ' דיקן ס"ל כשמואל בירוסלמי דלא כר' אחבו מדפריך גמ' מעל פה ולא פריך מתרגום (ועמ"ש רבינו בא"מ סימן פר"ן):

נוסח מאיזה מקום מגילה מקרא ח' ס"ב: מגילה מלכה ח' מוס"ע ח"מ סימן תכ"ל סעיף ה:

יז ב מיי' פ"ז מהל' יבום וחליצה הלכה ה' סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סימן קנט סעיף ה:

יח ג ד ה מיי' פ"ב מהל' מגילה הלכה י סמג עשין מד"ס ד טוש"ע מ"ח סימן תכ"ל סעיף ג:

יט ו מיי' שם הלכה ח' טוש"ע שם סעיף ו:

כ ז מיי' פ"ב שם הלכה כ:

כא ח מיי' שם פ"ג הלכה ו טוש"ע שם סעיף יג:

כב ט מיי' פ"ח מהל' תפילין הלכה יב טוש"ע י"ד סימן רפד סעיף כ:

כג י מיי' שם טוש"ע מ"ח סי' לב סעי' ו

כד כ מיי' שם טוש"ע י"ד סימן רפח סעיף מ:

כה ל מיי' שם טוש"ע מ"ח סימן לב סעיף כט וסעיף לח:

נוסח מגמרא

מהרנ"ה ל' לשונות

נוסח מגמרא

נוסח מגמרא

נוסח מגמרא